

ÁROP-2.2.22-2013-2013-0001
„Képzés a konvergencia régióban lévő önkormányzatoknak”

1. pillér

Fenntartható önkormányzat e-learninges képzés

Teljesítésigazolás
2014.

Jószai Attila

felhasználási szerződés elkészítendő műre

3. modul

**Településfejlesztés
tutorálási segédanyag kézirat**

Jóváhagyta: Tózsza István

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Postacím: 1581 Budapest, Pf.: 15.
Cím: 1083 Budapest, Ludovika tér 2.
Telefon: +36(1)432-9000
Web: www.uni-nke.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszeczenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

TUTORÁLÁSI SEGÉDLET – 3. MODUL

Feleletválasztós kérdések

1. Mi a különbség egy település „aktív” és „passzív” fejlődése között?

Nyelvtanilag értelmezve a kérdést, azt kell eldöntenünk, hogy egy település fejlődése milyen hatások alapján következik be: „természetes” úton, azaz a gazdaság, vállalkozói szféra, és a lakossági elvárások/igények alapján, vagy pedig „mesterséges” beavatkozással, önkormányzati, állami beruházások révén. A kettő között ugyanakkor átfedés is lehetséges.

2. Hogyan viszonyul a településirányítás a településpolitikához és a településügyhöz?

A három fogalom között egyfajta hierarchia fedezhető fel. Lényeges, hogy ez a hierarchia alapvetően a stratégiai-operatív települési önkormányzati feladatok keresztül értelmezhető.

3. A felsoroltak közül milyen tudományágak foglalkoznak a településüggyel?

Egy település fejlődésére több tényező is hatással lehet. Tegyük fel magunknak olyan kérdéseket, amelyeket egy ismerősünknek tennék fel, ha pl. egy nyaralót szeretnénk venni ott, ahol ő lakik? Hol található a település, milyen környezetben? Milyen jellegű a település, van-e jellegzetes hagyománya? Milyen szerepet tölt be a térségi gazdasági folyamatokban? Van-e benzinkút, ABC a településen? Hányan laknak itt? Stb.

4. Melyek a településfejlődés legfontosabb tényezői napjainkban?

Gondolkozzunk közismert példák alapján! Budaörs „gazdagsága” miben rejlik? Bányák, szántóföldek, vagy az IKEA, és a közlekedési kapcsolatok a siker kulcsa?

5. Hogyan működhet közre az állam a településfejlesztésben?

Településvezetőként miként tekintenénk az állam fejlesztő szerepére? Ismerjük-e annyira a településünket, hogy képesek vagyunk „kitalálni”, hogy mire van szükségünk? Képesek vagyunk mi magunk elkészíteni a saját fejlesztési koncepciókat? Képesek vagyunk-e önállóan megteremteni a koncepció megvalósításához (pl. útépitéshez, ipari park létesítéséhez) szükséges forrásokat? Halat, vagy hálót kérünk az államtól?

6. Mik a településfejlesztés kulcsfogalmai?

A fejlesztés hosszú távú tevékenység. Mi a fontosabb? Az állandóan változó lakossági igények „kiszolgálása”, vagy a minőségi élethez szükséges hosszú távú feltételek kialakítása?

7. Melyek a településfejlesztés legfontosabb jogszabályai?

Gondoljuk végig, hogy a felsoroltak közül mely törvények vonatkoznak a településfejlesztés, településirányítás, stb. tevékenységeinek megvalósítására!

8. Hogyan kell az ivóvízellátást biztosítani az önkormányzatnak?

Emlékezzünk vissza, mit mond az Möt., miként sorolja fel az önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatait! Vajon meghatározza a feladatellátás módját vagy csak magát a feladatot?

9. Mi az Möt. problémája a településfejlesztés szemszögéből?

Egyenrangú önkormányzati feladat-e a településfejlesztés kereteinek biztosítása, mondjuk a vízvezető árkok karbantartásával, vagy a külterületi utak gréderezésével? Ha „erősortrendet” szeretnénk felállítani, melyiket helyeznénk előtérbe?

10. Kivel kell partneri egyeztetést lefolytatni a településfejlesztési koncepció elkészítésekor a 314/2012. korm. rend. szerint?

Gondoljuk végig, hogy miről szól egy településfejlesztési koncepció, vagy emlékezzünk a településfejlesztés definíciójára! Ezt követően vizsgáljuk meg, hogy a felsoroltak közül mely partnerek tehetnek arról, hogy a koncepció megalapozott legyen, és a megvalósítása sikeres lehessen.

11. Kinek a feladata az Mötv. alapján a településfejlesztés?

Partnerként számos szereplő bekapcsolódhat a településfejlesztés meghatározásába. Ugyanakkor a Mötv. kötelező önkormányzati feladatként nevesíti a településfejlesztést.

12. Része-e a településirányításnak a településüzemeltetés?

A településirányítás stratégiai és operatív feladatokat egyaránt magában foglal. Stratégiaként határozhatjuk meg egy új iskola megépítését, operatív feladat lehet, hogy kék, vagy sárga legyen-e a kerítése.

13. A településfejlesztési koncepció a településrendezés eszköze, vagy a településfejlesztés eszköze a településrendezési terv?

Tyúk, vagy a tojás volt előbb? Téves, ha erre gondolunk, hiszen az egyik tevékenység a stratégiaalkotást, a másik pedig annak megvalósítását szolgálja. A téves évtizedes beidegződés szerint helyesebb lenne azt a kérdést feltennünk, hogy helyes-e, ha a nyúl viszi a puskát? Vagy akár a bibliai idézet is segítség lehet: „Mert mindenki, aki hallgatja e szavaimat és tettekre váltja azokat, hasonló az okos emberhez, aki a házát sziklára építette. Szakadt a zápor, jött az áradat, fújtak a szelek és nekizúdultak a háznak. De az nem dőlt össze, mert az lapjait sziklára rakták.” Mt 7, 24-27.

14. A felsorolásban szereplő helyi önkormányzati ágazati koncepciók közül melyik elfogadása nem javasolt?

A kérdést nyelvtanilag is értelmezhetjük: a helyi önkormányzat települési szintű, vagy területi szintű koncepciók elfogadását végzi-e?

15. A felsorolásban szereplő helyi önkormányzati ágazati koncepciók közül melyik/melyek elfogadása kötelező?

Mérlegeljünk, hogy a felsoroltak közül melyek lehetnek azok az ágazati koncepciók, amelyek minden település életében elengedhetetlenek.

16. A felsoroltak közül melyik nem a tartozik a településfejlesztés pénzügyi eszközei közé?

A településfejlesztés megvalósítása beruházásokon, önkormányzati gazdálkodáson keresztül valósul meg. A felsoroltak közül melyek szerepelhetnek a költségvetésben?

17. Milyen szerepe van az Európai Uniónak a településfejlesztési források tekintetében?

Ha egy pályázatot készítünk, akkor vajon közvetlenül Brüsszellel levelezünk, vagy ismerünk olyan hazai intézmény(ek)e)t, amelyek tagállami szintűek?

18. Településfejlesztési koncepció készítése során a térségi dokumentumok vonatkozó megállapításait elemezzük. Melyik dokumentummal nem találkozunk?

A kérdés beugratós, a felsoroltak között olyan dokumentumcím is megtalálható, amely valójában nem létezik.

19. A településfejlesztés és a területfejlesztés között hierarchikus kapcsolat van.

A település és a tér elméleti összefüggéseire kell gondolnunk. Különböztessük meg az államigazgatási térszervezési struktúrát és a fejlesztéspolitikai összefüggéseket!

20. Miért fontos a településfejlesztési tervezés folyamán a térségi fejlesztési célok ismerete?
Az egér és az elefánt mennek a hídon. Egyszer csak megszólal az egér: Dübörgünk ám komám!

21. Milyen módokon vesz részt az állam a településfejlesztésben?
A településfejlesztés keretrendszerét meghatározó jogszabályok, állami beavatkozások hatással vannak a települési önkormányzatok fejlesztéspolitikai folyamatára.

22. Kik a hazai településfejlesztés legfontosabb szereplői?
Kiknek támaszkodom a jogszabályaira, anyagi forrásaira? Kikkel egyeztetek a partnerség jegyében?

23. Mely tényezőkből tevődik össze a településfejlesztés eszköztárája?
Tekintettel arra, hogy a településfejlesztés egy hosszú távú, stratégiai folyamat, különítsük el a felsorolásból azokat a tényezőket, amelyek megfelelnek ennek, és azokat, amelyek nem.

24. Miért fontos a partnerség elvének alkalmazása?
A stratégiai tervezés során nem zárkozhatunk be az irodánkba. „Több szem, többet lát” és képes arra is, hogy átláthatóvá, mindenki által megismerhetővé tegye a tervezési folyamatot.

25. Mi tartozik a településfejlesztési tervezés fogalmának lényegi elemei közé?
A tervezési folyamatba a felsoroltak közül melyik elem tartozik bele? A megvalósítás is része-e a tervezésnek, vagy sem?

26. Mely kérdésekre kell választ keresnünk a településfejlesztési koncepció elkészítésekor?
A kérdések között különböztessük meg a stratégiai feladatokra fókuszáló kérdéseket és az operatív/megvalósítási folyamatra koncentrálnak kérdéseket.

27. Melyek a településfejlesztési koncepciót kiegészítő módszerek?
A fejlesztési koncepciók készítését célszerű megalapozni olyan módszerrel, amely a települést legjobban ismerők, a lakosság és a szakemberek véleményét tükrözi. Ezt a koncepció előkészítése során alkalmazzuk.

28. Mit jelent a SWOT mozaik szó S betűje?
A felsoroltak közül melyik az a tulajdonság, amelyet mindenképp be kell mutatnunk településünkről, ráadásul elsőként?

29. Hogyan ismerhetjük meg a lakosság véleményét?
Számos hagyományos és „webkettes” módszer ismert. A felsoroltak közül azokat a módszereket választhatjuk, amelyek alkalmasak arra, hogy információt kapjunk a település lakosságának véleményéről.

30. A településfejlesztési koncepció megalapozó vizsgálata során melyik munkafázisban készítünk dokumentumelemzést?
A dokumentumelemzés a településünk számára meghatározó helyi, területi, és országos koncepciók, stratégiák vizsgálatát jelenti.

31. Melyik megállapítás nem igaz a SWOT analízisre?

Vegyük végig mi is az a SWOT analízis: feltárjuk a településünk tulajdonságait annak érdekében, hogy világos helyzetképet kapjunk. Minden adottságról el kell döntenünk, hová sorolható be. A besorolást meghatározza többek között az is, hogy ráhatással tudunk-e lenni rá, vagy csak külső körülmények befolyásolják.

32. Melyik fogalmat definiálja az alábbi mondat? „a településfejlesztési koncepció alapján meghatározza az egyes területrészek felhasználási módját, a műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait. Tartalmaz egy szerkezeti tervlapot, ami térképes ábrázolás, valamint a település műszaki-fizikai infrastrukturális elemeinek a részletes leírását.”

Egy olyan dokumentumot keresünk, amely a beépítésre szánt és nem szánt területek esetében meghatározza az egyes területrészek felhasználásának módját. Nem csupán szöveges leírást tartalmaz, hanem a területrészek felhasználásának módját különböző színekkel ábrázolja a térképen.

33. Mik a kérdőíves módszer veszélyei?

Arra kell figyelni az előkészületek során, hogy azt kérdezzük meg, amire kíváncsiak vagyunk a válaszoló és a végeredmény befolyásolása nélkül. A feldolgozásnál ügyelni kell arra, hogy kik töltötték ki a kérdőívet, nehogy téves következtetésekre jussunk.

34. Mik a fókuszcsoportos megbeszélés előnyei?

A hangsúly a lakossággal történő személyes beszélgetésen van.

35. Hol található a településrendezési tervek vonatkozó szabályokat?

Melyik az a jogszabály, amely mind a településfejlesztés, mind a településrendezés alapvető dokumentumait és azok elkészítési módját meghatározza?

36. Milyen dokumentum a településszerkezeti terv?

Induljunk ki a definícióból! A települések egyes területrészeinek felhasználási módját, valamint a műszaki infrastruktúra elemeit ábrázolja a településszerkezeti terv. Ezeket milyen módszerrel érdemes ábrázolni?

37. Mikor kötelező elkészíteni a szabályozási tervet?

Településünk beépítésre szánt területének felhasználása nem meghatározott évente változik, hiszen bármikor érkezhethet egy vállalkozó, aki lakóparkot akar építeni, és ezzel egészen új arcot ad településünknek. A képviselőtestület jóváhagyása esetén a lakópark épülhet olyan területen, ami először kerül beépítésre, vagy átépíthet már belterületté nyilvánított területrészt. Az ilyen horderejű változásokat követnie kell a szabályozási tervnek.

38. Minek a definíciója? A település közigazgatási területének a beépítésre szánt részét tartalmazza. Beleértve annak egyes, legalább telektömb nagyságú területrészeinek a felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket.

A fogalom kitalálásához a kulcsmondat a definícióból: csak a beépítésre szánt rész területrészek felhasználásával foglalkozik.

39. Minek a definíciója? A település beépítésre szánt területén, a helyi sajátosságoknak megfelelően az építés rendjét – annak feltételeinek és módjainak meghatározásával – megállapító helyi települési önkormányzati rendelet.

Önkormányzati rendelet, tehát egy szöveges dokumentum, amely meghatározza az építkezés lehetőségeit és korlátjait.

40. Melyik felsorolás tartalmazza a helyi energia jellemzőit?

Következtessünk magából a fogalomból: mi lehet az, ami helyi, azaz helyben rendelkezésünkre áll és segíti a település fejlődését?

41. Mi a hatékony hivatali struktúra kialakításának legfontosabb feltétele a településfejlesztés menedzsmentjére vonatkozóan?

A hatékony hivatali struktúra kialakításához mindegyik felsorolt feltétel fontos, de melyik az, amelyik elősegíti, hogy a bürokratikus beidegződések helyett a célok minél hatékonyabb megvalósítása valósuljon meg.

42. Általában milyen témában célszerű várospolitikai fórumokat összehívni a felsoroltak közül?

Józan ésszel gondoljuk végig, hogy mi magunk milyen gyakran és milyen témák esetében lennének hajlandóak elmenni egy ilyen fórumra.

43. Melyik fogalmat definiálja az alábbi mondat? „olyan funkcionális közösség, amelyben jellemző az egymásrautaltság, a kölcsönös-közvetlen, vagy civil szervezeteken keresztül magvalósuló-segítségnyújtás, szolidaritás, együttműködés. Jellemzője a személyes kapcsolatok fontossága és a közösséggel, a területtel való azonosulás, amely egyfajta személyes identitás forrásául szolgál. Működése során kialakul a helyhez való tartozás, kötődés érzése, a helyi identitás, amiből az adott környezet és közösség értékeinek, hagyományainak ápolás, védelme, megbecsülés fakad.”

A definícióból kiemelt kulcsszavak segíthetnek a helyes fogalom megtalálásában: közösség, helyhez való kötődés.

44. Kik a helyi szintű partnerség legfőbb aktorai?

A település ügyeit érintően elsősorban tárgyaljunk e területi egység dimenzióin belül.

45. Melyik törvény szabályozza a településrendezési szerződést?

Jellemzően valamilyen településrendezési tevékenység előkészítését, valamint a településrendezési tervek, helyi építési szabályzat kidolgozásának finanszírozását biztosítja. Az alapján, hogy ezek a településrendezési tervek hol kerülnek elsődlegesen szabályozásra, következtethetünk a településrendezési szerződés szabályozásának helyére is.

46. Mit jelent a civil-civil viszony zavara?

A „zavar” abból ered, hogy a civil szervezetek ahelyett, hogy együttműködnének, egymást támogatnák, ezt teszik.

47. Mi a hazai civil szervezetek paradoxona?

A paradoxon feloldhatatlan ellentmondást jelent. Általában ez igaz a hazai civil szervezetekre, ugyanis működési módjuknak köszönhetően nem tudják betölteni tényleges szerepüket.

Párosítás kérdések

48. Párosítsa össze, hogy mely fogalmak tartoznak a helyi, illetve helyzeti energiához!

Tisztában kell lennünk a helyi és a helyzeti energia fogalmával. A szavakból is következtetni tudunk, hogy melyik jelenti a földrajzi helyzetből fakadó előnyös fekvést, melyik a helyben rendelkezésre álló, a településfejlődését elősegítő természeti adottságokat.

49. Párosítsa össze a fogalmakat a megfelelő definíciókkal!

A fogalmak pontos megértése, a definíciók ismerete elengedhetetlen ehhez a feladathoz. Ha még nem sikerült az ismereteket pontosan elsajátítani, érdemes lerajzolni egymáshoz való viszonyukat (7. oldal). A halmazábra készítése a tágabb-szűkebb fogalmak megértésében segít.

50. A felsoroltak közül mely közszolgáltatásokat kell biztosítani a helyi önkormányzatoknak?

Az Mőtv. alapján kell kiválasztanunk minden önkormányzatok által kötelezően ellátandó feladatot. Ezek biztosítása feltétlenül szükséges minden településen.

51. Mely dokumentumok tartoznak a településfejlesztéshez, melyek a településrendezéshez?

Párosítsa össze őket!

Döntsük el, hogy mely tervek szolgálják a települések terület-felhasználásának és infrastruktúra hálózatának leírását, kialakítását = területrendezési dokumentumok. Melyek foglalkoznak azon fejlesztési elképzelések meghatározásával, amelyek az életszínvonal növelését célozzák = településfejlesztési dokumentumok.

52. Határozza meg a következő fejlesztési dokumentumok sorrendjét!

A sorrend meghatározásában segít, hogy milyen időtávra szólnak ezek a dokumentumok, valamint ha tudjuk, mely korábban elkészített stratégiához/koncepcióhoz igazodva kell elkészíteni ezeket.

53. Párosítsa a megfelelő fogalmakhoz a geometriai térelemeket!

Ehhez nem kellene különösebb matematikai ismeretek. Próbáljuk meg lerajzolni és rájövünk a megoldásra!

54. Párosítsa a társadalmi szerveződések színtereihez a megfelelő fogalmakat!

Ahogy egyre tágabb területi léptékben gondolkodunk úgy haladunk előre: mikro-, lokális, regionális és makro-terek.

55. Párosítsa össze a fogalmakat a megfelelő definíciókkal!

Amennyiben még bizonytalanak vagyunk a fogalmak kapcsán, hívjuk segítségül a logikát. A hálózat összekapcsolódó, együttműködő rendszert jelent, így a településhálózat települések összekapcsolódó, együttműködő rendszerével azonos.

56. Párosítsa össze a fogalmakat a megfelelő definíciókkal!

Ha tisztában vagyunk a településfejlesztés, településrendezés fogalmával, ez sem lesz nehéz. Ugyanígy itt is az egyik aktív beavatkozás az életminőség javítása érdekében, a másik a területfelhasználás rendjét határozza meg, csak a településnél nagyobb területi léptékben.

57. Párosítsa össze a települési környezet alrendszerait a megfelelő fogalmakkal!

A természeti-földrajzi környezet a minket körülvevő természetet jelenti, amelybe az emberi kéz által átalakított képződmények is beletartoznak.

58. Mely területi szinthez tartoznak az alábbi dokumentumok?

Ahogy egyre tágabb területi léptékre vonatkoznak a dokumentumok úgy haladunk előre a területi szintekben: mikrotérség/kistérség, regionális/megyei szint, országos.

59. Válassza ki, hogy mely állítások igazak, illetve hamisak?

A fogalmak egymáshoz való viszonyának meghatározása segít eligazodni. Rá kell jönnünk melyik az a tevékenység, amely a másik kettőt is magába foglalja.

60. A településfejlesztés eszközszerének mely tényezőihez tartoznak a következők:

Döntsük el, hogy a felsorolt fogalmak vajon újabb stratégiák, pl. helyi ágazati koncepciók, a településfejlesztést segítő pénzügyi eszközök vagy a képviselőtestület által elfogadott szabályok..

61. Melyik településtervezési irányzatra igaz?

Gondoljunk bele, hogy hazánkban, a kontinentális Európa közepén melyik szemlélet dominál.

62. Tegye sorrendbe a településfejlesztés elméleti fázisait!

A sorrend kialakításakor segít az időtáv meghatározása. Ahogy egyre rövidebb időre szólnak, a dokumentumokban egyre konkrétabb cselekvési tervek meghatározására kerül sor.

63. Igaz vagy hamis!

A kijelentések a komparatív fejlettségvizsgálat kapcsán hangoztak el. Gondoljuk végig, mennyi szempontot kell megvizsgálnunk a módszer alkalmazása esetén.

64. A település mely tulajdonságára mutatnak rá?

A párosításkor segíthet, ha végiggondoljuk, melyikre tudunk hatással lenni (belső tényezők), továbbá melyek azok, amik többnyire nem befolyásolhatóak (külső tényezők).

65. A SWOT analízis során hová sorolná az alábbi tényezőket?

A besoroláskor segít, ha végiggondoljuk, melyiket tudjuk befolyásolni (belső tényezők: erősségek, gyengeségek), továbbá melyek azok, amikre többnyire a település vezetése nem tud hatással lenni (külső tényezők: lehetőségek, veszélyek).

66. Hogyan néz ki egy településfejlesztési koncepció? Tegye sorrendbe az egyes elemeket!

Ha bizonytalanok vagyunk, a logika most is segít. Ahhoz hogy meg tudjam határozni hova juthatok el, tudnom kell, hogy állok, meg kell határoznom jelenlegi helyzetem. Ezután tűzhetek ki célokat, majd foglalkozhatok azok megvalósításával.

67. Válassza ki, hogy mely állítások tartoznak a telefonos közvélemény-kutatás előnyei, hátrányai közé, vagy egyik körébe sem?

Segít, ha elővesszük saját tapasztalatainkat: *mennyire válaszolnak szívesen az emberek? Mennyire van lehetőség egy kérdés kifejtésére? Gondoljunk bele, mennyi embert kell felhívni, milyen hosszú ideig tart egy beszélgetés.*

68. Tegye sorrendbe az ITS tartalmi elemeit!

Az egyes elemek itt is logikai sorrendben követik egymást. A nyomon követés nem előzheti meg a célok meghatározását, de a kockázatokat sem írhatom le, amíg nem ismerem a konkrét beavatkozásokat.

69. Párosítsa a megfelelő részeket a településrendezési tervekhez!

El kell döntenünk, mely dokumentumok határozzák meg a beépítésre szánt területek felhasználási módját, építésének rendjét. Melyek az egyes területrészek felhasználási módját és műszaki infrastrukturális elemeit.

Mondat-kiegészítős kérdések

70. Mi az anyagi infrastruktúra? Egészítse ki a mondatot! Az infrastruktúra fogalmának szűkebb értelmezése, valójában csupán a ..... elemek köre (azaz hálózatok, csomópontok, stb.) tartoznak ide. Ebben az értelmezésben a társadalmi-gazdasági tevékenységek infrastruktúrája az, amely azok működésének tárgyi feltételeit képezi.

A hálózatok, csomópontok a három kategória közül vajon melyikkel azonosak?

71. Egészítse ki a mondatot! A ... arra ad választ, hogy egy település a szomszéd településekhez, vagy valamilyen adottsághoz képest kedvező, vagy kedvezőtlen földrajzi fekvéssel rendelkezik

A kulcsszó: a viszonyítás.

72. Egészítse ki a mondatot! A ... a település társadalmi és gazdasági erőforrásainak, környezeti minőségének, műszaki, anyagi és humán ellátásának olyan fejlesztése, amely a fenntartható fejlődés érdekében megteremti a település lakossága számára az életszínvonal növekedésének, az életminőség javulásának egyensúlyi feltételeit.

Próbáljuk meghatározni az egyes fogalmakat, és egyeztetni, hogy az általunk elgondoltak megegyeznek-e a fentiekkel. Vajon ez alatt irányítástechnikai módszereket értünk, a legszélesebb fogalom vagy aktív beavatkozás a település jobbá tétele érdekében?

73. Pótolja ki az integrált településfejlesztési stratégia definícióját! A településfejlesztési koncepcióban foglalt környezeti, társadalmi és gazdasági célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló ... fejlesztési program.

Milyen időtávra szólhat az ITS, ha a településfejlesztési koncepción alapul?

74. Pótolja ki a települési környezet definícióját! A települési környezet olyan rendszer, amely ... a természeti-földrajzi és társadalmi-gazdasági környezetet.

A településkörnyezet hidat képez a kettő között.

75. Hatékony településfejlesztésről akkor beszélhetünk, ha a tágabb környezet fejlesztési céljait ...

Vajon miért kell a saját településfejlesztési koncepciónk során annyi területi és országos szintű dokumentumot figyelembe venni?

76. Hatékony településfejlesztésről akkor beszélhetünk, ha a nagyobb térségek fejlesztéspolitikai céljait .... segítségével ismerjük meg.

Ez egy olyan módszer, amelynek segítségével a magasabb területi szintű fejlesztési dokumentumok prioritásait megismerjük, annak érdekében, hogy ezen elképzeléseket a saját településfejlesztési dokumentumainkba integráljuk.

77. A fejlesztés és a tervezés ... tevékenységek.

Gondoljuk végig, hogy a fejlesztési tevékenység mennyire alapszik a terveken, koncepciókon, különböző stratégiákon. A megvalósítást megelőzi-e tervezési tevékenység.

78. Mi a településfejlesztési koncepció? a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat ... távra meghatározó dokumentum.

Az időtáv meghatározásában segíthet, ha végiggondoljuk, hogy hol áll a településfejlesztési koncepció a települési szintű dokumentumok hierarchiájában.

79. Egy település fejlettsége közvetlenül ... mérhető.

Gondoljuk végig, miért alkalmazzuk a komparatív fejlettségvizsgálatot, mit is jelent a komparatív szó.

80. A ... heterogén vagy homogén társadalmi csoportok résztvevőivel folytatott strukturált és moderált beszélgetés, amely során a csoport közös véleményt alakít ki, leképezve a település lakosságának a véleményét. A módszer segítségével a helyi lakosság véleményének mélyebb összefüggései is feltárhatóak.

Arra a települési véleménykutató módszerre vagyunk kíváncsiak, amely egy interaktivitást tesz lehetővé, választ kaphatunk a „miértekre” is.

81. Mitől integrált a fejlesztési stratégiánk? Azáltal, hogy a tematikus szempontokat is integrálja a ... alapú tervezési szemlélettel.

Az ITS-en belül meghatározom egyrészt az egyes szakpolitikákon belül, mit akarok elérni, valamint ezekkel összhangban az egyes területrészekre vonatkozó fejlesztési célokat jelölök ki. Így már könnyű kitalálni a hiányzó fogalmat.

82. Ha olyan belső működési struktúrát tudunk kialakítani, ami áttekinthetővé teszi a különböző feladatok végrehajtását, gördülékeny és hatékony működést tudunk biztosítani, erre a leginkább a ... alkalmasak.

Ezek a programok segítenek kialakítani a feladat struktúrát, az ütemezést, az erőforrások felhasználásának mikéntjét, a költségvetést.

83. Kész a településfejlesztési koncepció. Hogyan tovább?

A terv elkészült, törekedni kell a megvalósításra. Gondoljuk végig ehhez miket kell számba venni: célok, feladatok, ...

84. Helyettesítse be a megfelelő kifejezést! „A képviselő-testület évente legalább egyszer előre meghirdetett .....-t tart, amelyen a helyi lakosság és a helyben érdekelt szervezetek képviselői a helyi közügyeket érintő kérdéseket és javaslatot tehetnek. Az elhangzott javaslatra, kérdésre a .....-on vagy legkésőbb tizenöt napon belül választ kell adni.”

Hangsúlyos, hogy legalább egyszer **kötelező** megtartani ezt a fajta lakossági részvételi fórumot.

85. Pótolja a hiányzó kifejezést! „A ..... a településfejlesztés fejlesztési típusú eszköze, amely a beruházni kívánó fejlesztőkkel együttműködve lehetővé teszi egyes közösségi célú fejlesztések magántőkéből való megvalósítását. Jellemzően valamilyen településrendezési tevékenység előkészítését (általában telekviszonyok rendezését, megváltoztatását), valamint a településrendezési tervek, helyi építési szabályzat - egyeztetett program alapján történő - kidolgozásának finanszírozását biztosítja.

A magánszféra és az önkormányzat között születik megállapodás, de nem egy közfeladat ellátására irányul.

86. Egészítse ki! A ... közfeladatoknak a közsféra és a magántőke együttműködésében történő ellátását jelenti. A ... a közszolgáltatások biztosításának olyan új formája,

amelyben a közfeladat ellátásához szükséges létesítmények, intézmények, eszközök tervezésébe, létrehozásába, fenntartásába, finanszírozásába és üzemeltetésébe – komplex együttműködés keretében – az állam bevonja a magánszektort.

A magánszféra és az önkormányzat között születik megállapodás, de nem településrendezési tevékenységre irányul.

87. Pótolja be a hiányzó kifejezést! A(z) ... elve az unióban a különböző döntéshozatali szintek – helyi, regionális, nemzeti és közösségi – együttműködését jelenti vertikálisan. Horizontálisan pedig az egymással egyenrangú települések, régiók közös összefogását feltételezi.

Kulcsszavak: együttműködés, összefogás másokkal.

88. Helyettesítse be a megfelelő kifejezést! A ... alatt a lakosság azon rétegeit értjük, akiket a civil szervezeti kötődés nem mozgat meg, azokkal kapcsolatban averzióik, fenntartásaik vannak, esetleg érdektelenség mutatkozik részükről irányukban. Ugyanakkor saját ingatlanjuk közvetlen, „lokális” térségének helyzete aktivizálhatja őket, legyen szó egy-egy járdafelújításról, faültetésről, vagy hasonló településfejlesztési akcióról.

Olyan személyek közösségét jelenti ez a fogalom, akik településükön belül egy szűkebb környezetért, csak a saját életükért aktivizálhatók elsősorban.

„Számjegyes” kérdések

89. Hány fő alatti településeken ajánlott leginkább a kérőíves módszer?

Nem túl nagy lélekszámú az a település, ahol még könnyedén meg tudunk kérdezni mindenkit, sokan válaszolnak is, és még a kérdések feldolgozása is könnyen megy. Tehát, ahol biztosítható a reprezentativitás és a magas részvétel.

90. Melyik évben adták ki a "háromszáztizennégyest"?

A korábbi jogi szabályozás problémáit orvosolta, így nem lehet túl régi a kormányrendelet.